VALTIOVARAINMINISTERIÖ

LAUSUNTO

21.11.2019

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Hallituksen esitys HE 78/2019 vp eduskunnalle laeiksi tulotietojärjestelmästä annetun lain, verotusmenettelystä annetun lain 15 §:n ja tuloverolain 64 §:n muuttamisesta

Täydentävänä lausuntonaan 20.11.2019 päivättyyn lausuntoon HE:stä 78/2019 vp annettujen asiantuntijalausuntojen johdosta valtiovarainministeriö ilmoittaa seuraavaa.

Mainitusta lausunnosta on epähuomiossa jäänyt puuttumaan valtiovarainministeriön kannanotto **Veronmaksajain Keskusliitto ry**:n asiantuntijalausunnossaan tekemään ehdotuksen, jonka mukaan alle 100 euron määräiset kilpailupalkinnot, jotka eivät ole työsuhteessa saatuja, tulisi säätää verovapaiksi.

Ehdotustaan Veronmaksajat perustelee sillä, että palkinnon saaja olisi velvollinen ilmoittamaan veroilmoituksella saamansa palkinnon, arvioimaan saamansa tavarapalkinnon rahallisen arvon ja ilmoittamaan palkinnon hankkimisesta aiheutuneet menot. Lisäksi katsotaan, että pienistä satunnaisista palkinnoista kertyvillä veroilla voitaneen arvioida olevan häviävän pieni fiskaalinen merkitys. Kokonaisvaikutuksen voi arvioida jopa negatiiviseksi, jos palkintojen ilmoittamisen valvontaan käytetään Verohallinnon resursseja. Kun lisäksi veronalaisen palkinnon hankkimisesta aiheutuneet menot ovat vähennyskelpoisia, pienten palkintojen verotus aiheuttaisi ainoastaan vaivaa kilpailun järjestäjälle, palkinnon saajalle ja Verohallinnolle. Laissa säädetty verovapaan palkinnon euromääräinen raja on parempi kuin Verohallinnon ohjeeseen sisältyvä verovapaaksi katsottavia vähäisiä tavarapalkintoja määrittävä merkityksettömyyden käsite.

Valtiovarainministeriö toteaa ensin, että HE:n 78/2019 vp tarkoituksena on ollut lieventää tulotietojärjestelmän kautta tapahtuvaan ilmoittamismenettelyyn siirtymisestä kansalaisjärjestöille ja pienille yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

On syytä korostaa, että HE:n mukainen ehdotus menee kahdessa suhteessa pidemmälle kuin vain palauttaisi ennen tulotietojärjestelmää vallinneen tilanteen, jolloin verovuoden aikana saman maksajan samalle saajalle antamat *yhteensä* alle 100 euron määräiset kilpailupalkinnot oli Verohallinnon päätöksellä yleisestä tiedonantovelvollisuudesta rajattu sivullisen (maksajan) tiedonantovelvollisuuden ulkopuolella. HE:n mukainen ehdotus merkitsee aiempaan tilanteeseen verrattuna sitä, että palkinnon maksajat säästyvät siltä vaivalta, että joutuisivat säilyttämään tietoja vuoden varrella palkinnon saajille maksamistaan voitoista sen selvittämiseksi, ylittyykö aiemmin noudatettu 100 euron vuosikohtainen raja. Lisäksi ehdotettua sääntelyä sovellettaisiin myös urheilukilpailuihin, kun taas Verohallinnon päätöksessä kilpailupalkintoja koskeva tiedonantovelvollisuuden rajoittaminen ei koskenut ”urheilijan palkkiota”, joka ilmaisu valmistelun yhteydessä Verohallinnolta saadun tiedon mukaan käsitti myös urheilukilpailuista saadut palkinnot - olipa kyse ansio- tai harrastustoimintana harjoitetusta urheilusta.

Siltä osin kuin Veronjaksajain Keskusliitto on esittänyt, että pienten palkintojen verotus aiheuttaa vaivaa kilpailujen järjestäjälle ja Verohallinnolle, Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että muut lausunnonantajat, mukaan lukien Suomen Olympiakomitea, ovat kannattaneet ehdotusta – Verohallinto tosin tyytyen lausumaan, että ”ehdotetut lainsäädäntömuutokset ovat Verohallinnossa toteutettavissa”.

Asialla on myös tiettyä fiskaalista merkitystä, jonka suuruusluokasta ei ole esitettävissä luotettavaa arviota mm. sen johdosta, että kilpailupalkintoja ei ole ilmoitettu Verohallinnolle omana tulolajinaan, minkä vuoksi kilpailupalkintojen osuutta samana tulolajina ilmoitettavista muista Verohallinnon järjestelmissä olevista tiedosta ei ole mahdollista erottaa.

Valtiovarainministeriö suhtautuu torjuvasti ajatukseen, että tietyn tuloerän tai –lajin käsittelyyn verotuksessa liittyvät hallinnolliset ongelmat tai hallinnollinen vaiva – aiheutuvatpa ne sitten maksajille, verohallinnolle tai verovelvollisille – olisi kestävä peruste ko. tuloerän tai –lajin vapauttamiseen verosta.

Se, että verovelvollisen on itse ilmoitettava veronalaisia tulojaan koskevat tiedot, koskee kaikenlaisia muitakin tuloeriä, joita koskevia tietoja ei saada maksajilta sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevien säännösten mukaisesti. On ilmeistä, että vastaavin perustein monenlaisia muitakin tuloeriä tultaisiin vastaisuudessa vaatimaan vapautettavaksi verosta. Tällaiselle tielle ei ole syytä lähteä.

Myös muihin tuollaisiin tuloeriin voi kohdistua niiden hankkimisesta johtuvia menoja, jotka verovelvollisen on ilmoitettava voidakseen vähentää ne verotuksessaan. Tämä on ollut tilanne myös kilpailupalkintoihin kohdistuvien vähennyskelpoisten menojen osalta aiemminkin.

Osastopäällikkö,
ylijohtaja Terhi Järvikare

Lainsäädäntöneuvos Jukka Vanhanen